

ספר

תולדות יעקב יוסף

בנו יארק

תולדות? אלו הדברים אשר הרשתי או אשר עשיתי בע"ה בתקוני
היוזק הרת והיהדות ואת אשר השכתי לשואלי דבר בדברים הנוגעים
להלכה למעשה, בעת היותי פה נויארק.

הזכרת א'

להודיש כסליו טבת שנת תרנ"ט לפק.

במני יעקב יוסף, רב הכולל לאגודת הקהלות פה נויארק.

נויארק.

בדפוס דער „נויארקער יידישער צייטונג“ 109 נארפאלק סט.

— 5649. —

התורה

אישר דרש הרב ככהנ"ס שערי תורה כשבת מנרכין טבת קודם
התפלת מוסף.

סדר התפלה יהי רצון של ברכת החודש
אינו כסדר התפלה אישר סדרו
אותה אנשי כנסת הגדולה? שאם הרב
יהי.

בתפלת שמ"ע אנו מבקשים קודם על חיי
הנפש, חיים של דעה בינה והשכל,
חיים של תשובה סליחה ומחילה, ואח"כ
על חיי הגוף, רפואה, ברכת השנה,
ובתפלת יהי רצון שאנו מבקשים, שזהו
תפלת רבי, ע' ברכות ד', חיי הגוף קודם
לחיי הנפש, חיים של שלום, של טובה
וכו' פרנסה ואח"כ נאמר תפלת הרוחניים
תורה וי"ש?

ואמר הרב כי יראת שמים נחווין להאדם
בזמנים שונים בעתים לרעה ובעתים
לטובה. בעתים לרעה — עת כי יורש
ואין ידו משנת להביא לחמו ומימיו צמרו
ופישתו ביגיע כפו ויצרו מסירתו ומפתיו
לסור מני דרך שלא לעסוק באמונה,
או ירגזו יצרו הטוב על יצרו הרע.
כיראת שמים המבין אך כל מעשי בני
האדם, וזהו סדר התפלה של ימורת
החול, אישר אנו מבקשים על הי"ש שיהי
לנו כטרם תבוא שנת הטובה, שלא

יעבירו אותנו העניות על דעתנו ועל
דעת קונינו ולכן אנו מקדמים לבקש על
דעה וסליחה עונות ואח"כ אנו מבקשים
על הכרכה, אבל בתפלת מוסף של ר"ח
או בתפלת יהי רצון אנו מבקשים על
הי"ח נחווין אחר השוכע והכרכה, שלא
נבעוט מרוב מיטמנים, מרוב טוב ושמחה
מעת דגנם ותירושים רכו. לכן סדר
התפלה של ימורת החול כדרך היצר
ההול אישר עפ"י רוב הוא מלוכש ככגדים
של גזל ואונאה ותרמית קודם שישיג
הטוב, אבל סדר התפלה של מוסף כדרך
היצר בימים טובים אישר ילבש בגדי
חמדה ותאוה ויתקשט בהכחשה והרהורי
עבירה מרוב טוב ושמחה שאינה
של מצוה, ולכן אנו מבקשים על היצר
הבא אחר הטובה. וכבר נאמר רש ועושר
אל תתן לי פן אשבע וכחשתי פן אורש
וגנבתי ותפירתו שם וכו' (יטל קכ"ב)
וכזה נבין דברי הפרקי ר' אליעזר המובא
כמ"א הי ר"ח כי בשביל זה שלא נתנו
הנשים תכשיטיהן להעגל לכן ניהן להם
להם הר"ח ליו"ט ואסורים במלאכה,
פירש אחרי שלא חטאו מרוב טוב, כי
העגל נעשה מרוב כסף וזהב, כראיתא

הגורדות יעקב יוסף בנוי ארן.

ח

נפטים בעד נזיר עדישים של ספק כשרות
או וודאי וענו העם אמן.

שוב דרש הרב בפעם השני אהר תפלת
מנחה מענינא דיומא מזכר הנפלאות
של חנוכה אשר נשאר לנו לדת מורשה
דרור דור.

פתח בדברי המדרש של סדר הפרשה.
והקשה שאמר יוסף נשני ולכן קראו
לכנו הכבוד מנשה, ואמרו ז"ל במדרש
ששכח יוסף את תורתו שלמד אצל יעקב
אבינו. ושאל הרב יחי' ולשמחה זו מה
זה עושה? וכי שמחה היא לו ליוסף
הצדיק ששכח את תורתו שע"ז המאורע
קרא לבנו לזכר הודאה, כמו הרגיל
לקרות השם על הטובה שעשה עמו
הטוב ומטיב, כמו שמצינו בכל השמות
של השבטים ראובן שמעון דני וכו'!
ואי שמצינו ברה"ק כי קראה לבנימין בן
אונ' אשר קראתו מהמת צער ואונ'?
וכאמת כראו אותו יעקב בנימין ולא
קראהו בן אונ'. ודרש ררש הרב בענין
של מוטב שיהי' שונגין ואפ' יהי' מזידין
במקום שקשה לו לשמור ולקיים ולכן
באפשרי לומר כי קשה הי' ליוסף להיים
בכד אשר למד מיעקב, ולא הי' מצווה
ע"ז, ורק בתורה אינו מצווה, והי' טוב
לו כזה ששכח ולא הי' יודע משיהי' יודע
ולא מקיים, אבל לא נח דעתו של
הרב מתירוץ זה, כי מ"מ לא טוב הוא
כ"כ להרוא את שמו ע"ז, כשם אפרים
אשר אמר הפרני בארץ וכו'?

שהי' מלך ושומר מדינתו שלא יפרצו
הקאמוניסטין ולא יפרעו פרעות בארצו.
חשב כי שלומה של מלכות הוא שלום
המדינה כמו שאמרו ז"ל אלמלא מוראה
של מלכות איש את ריעהו חיים בלעו,
והי' הדלים והריקים בולעים את העשירים
ועב"ז לא יתעשרו גם המה כי אין
הקומין משיבע את הארי כי רבים המה
העניים כאלפי אלפים פעמים מהעשירים
ולכן ראה החלום של הפרות וכו' הרומה
להרהורי דלכו דומה בדמה, אבל מה
שראה ע"ד השבלים הבולעים את
השבטים הטובות, אמר והנה חלום, כי
לא יחשוב בהן המלך ע"ד כל גזלת
הרעבים לדהם, כי להם יש שמירה
מעולה מן הפאליס ומה דהם ולמחשבות
המלך, המלך יחשוב כאלה שיש להם
להם לאכור ופה לכלוע וידים ורגלים,
ורק הכשר יהסר דהם ותענוגי בני אדם
אשר בטביל זה התאוה תאוה לרשת
עושר שאינם שלהם, כמו הכיתות השונות
שישנם בעולם, והבין פרעה מהלום
השבטים כי חלום הוא, אבל מה לו
לבעה"ח ולהמלך? לכן הכינו יוסף כי
גם לשהוב מחשבות של רעבים וצמאים
נדרש כהיום מהמלך, כי יבין בעדם
צירה ומזון כי יהי' שנות רעב וצריך
המלך להקדים בלחם ומים, כנאמר:

סוף דבריו בדרך את השומעים בעושר
וכבוד ואז נקודה כי הכשרות תרחיב
את גבולה גם כין אפה המוכרים היי

חולדות יעקב יוסף בנויארק.

בתלמוד (כ"ט ט"ז ר"ח), להם נאה ימים טובים, כי לא יבעטו מרוב משמנים. מעשה באשה אחת כימי התלמוד שהי קושרת לכניעה החבר קשרי תפילין ואח"כ ניסת למוכס והי קושרת על ירו קשרי מוכסין, למלאות אמתחתו כסף מוכסין, מפני העניות המעבירין, הלא רואים אנו כי נשים דעתן קלות ביותר לעזור בדברים הבאים מפני רש ועוני מלעבור על הדברים הבאים מחמת רוב טוב, ולכן מוטב להנשים שיהי להם ימים טובים משיהי להם חלידה ההיפך, מפני כי בנסיון העושר יעמדו ולא יעברו, משא"כ בנסיון של ימי העני הרעים.

ואמר הרב כי גם הנסיון היומי יורה לנו בעירנו נויארק, כי הכשרות של כשר כשר וכיוצא בו, אשר הדבר תלוי בהנשים וברצונם בחומר ביד היוצר, ברצונם יקנו כשר וידרשו להכשר, ברצונם יקחו מכל הכא לידם ולא יברילו בין טמא לטהור, רואים אנו כי רק מעט מהרבה ישאלו וידרשו אהר כשר, ולא מפני חלידה של דעות נפסדות או להכעים אלא ורק מפני הסענט אשר דרוש מהם המוכר כשר כשר בשביל הכשרות, לו יתן די גיתעשרו במאות אלפים ואז יפנו כולן להכשרות, כי לא ישוה בעיניהם הסענט האחת כשבילו לעבור ולאכול נבילות או טריפות, מי יתן ויתברכו בעושר ויהי להם גם היים של יראת שמים. אבל אמר להם הרב בדרושו כי עכ"פ לא יעברו על העון

המר הזה גם מפני דוחק עניוה, כי יש אלוקים יופטים, מי נתן להם בשר לאכול ומי יפרנס אותם הלא די ית"ש ומה יעשו אם די ירחם עליהם ולא מביא אותם לירי הנסיון הזה חו"ש, ומי יודע אם הכלי נסיון יהי על ידי רוב עושר וכו' הלא מי שאין לו בשר ג"כ לא יבוא בנסיון הזה ודוק. אבינו יבשמים המרהם אורתנו שומר אורתנו מנסיונות קשות שלא נכשל הלילה. לכן שומר אורתנו מרוב עושר וכבוד, לכל נכשר כמו דכתיב וישמן ישורון וכו' ואם שאין אנו בטוהים מה"פן השני פן אורש וגנבתיו אבל רחוקים אנו מהעון הזה, מפני שמירת הפאליס על מצעדי גבר, אבל מי ישמור מה"פן הראשון פן אישבע ובהשתי אם די לא ישמור, לכן אנו רחוקים מעושר ברחמי די עלינו שלא נכשל ב"וישמן ישורון וכו', מוטב עלינו לשמור א"ע לבל נכשל חלידה בבשה טריפה או ספק נבילה ע"י אכילת בשה, דכל נצטרך לירי שמירת השמים כי על זה לא ישגיחו השומרים הסובבים את העיר. כרתוך מדברו נתן מקום להכין טעם הפרות עם השיכלים אשר ראה אותם פרעה בחלום, אשר הוא סדר הפרשה.

בחדום הראשון של הפרות נאמר ויקץ פרעה ולא נאמר, והנה חלום, כמו שכתוב אח"כ בהשכלים, ואמר הרב יהי, כי עפ"י הרוב ההלום כא מהרהורי היים אשר יחשוב בהן האדם, והנה פרעה